

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Dubrovnik

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU
LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Dubrovnik, listopad 2014.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE	3
a) Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine otpada na mjestu nastanka	4
- Planovi gospodarenja otpadom	4
- Sustav odvojenog prikupljanja otpada	6
b) Razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom	11
c) Smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta	13
d) Informacijski sustav gospodarenja otpadom	17
e) Edukacija o gospodarenju otpadom	19
f) Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom	20
OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE	23
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Dubrovnik

KLASA: 041-01/13-10/33

URBROJ: 613-21-14-44

Dubrovnik, 10. listopada 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM
NA PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti gospodarenja otpadom na području Ličko-senjske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 17. prosinca 2013. do 10. listopada 2014.

Revizijom su obuhvaćene jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Ličko-senjske županije (županija, četiri grada i osam općina), koje su utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13). Ličko-senjska županija ima 255 naselja. Površina županije je 5 948 km², od čega se na kopno odnosi 5 351 km², a na more 597 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., Ličko-senjska županija ima 50 927 stanovnika, 42 077 kućanstava i 64 994 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti gospodarenja otpadom u Ličko-senjskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Ličko-senjske županije su aktivnosti tijela nadležnih za uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području spomenutih jedinica.

Ciljevi revizije su bili :

- ocijeniti provedbu planova gospodarenja otpadom
- ocijeniti uspostavu sustava odvojenog prikupljanja otpada
- ocijeniti aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom
- ocijeniti provedbu sanacija i zatvaranja odlagališta
- ocijeniti informacijski sustav gospodarenja otpadom
- ocijeniti edukaciju o gospodarenju otpadom te
- ocijeniti nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave Ličko-senjske županije.

Revizijskim postupcima je obuhvaćeno razdoblje od donošenja Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine (Narodne novine 85/07, 126/10 i 31/11) (dalje u tekstu: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske), odnosno od srpnja 2007. do konca prosinca 2013.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i obavljanja pripremnih radnji za obavljanje revizije učinkovitosti je analizirana zakonska regulativa, planovi gospodarenja otpadom, izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, podaci Agencije za zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Agencija) i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije su korištene sljedeće metode prikupljanja i analize dokaza:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi o gospodarenju otpadom, Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, interni akti te stručni članci
- analiziran je plan gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije i planovi gospodarenja otpadom gradova i općina na području Ličko-senjske županije te izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom
- analizirana su izvješća Agencije i Fonda
- analizirani su upitnici te provjerene odluke, planovi i druga izvješća
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te internih akata
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama te
- pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti gospodarenja otpadom u Ličko-senjskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Ličko-senjske županije, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa, a tijekom revizije su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Je li Ličko-senjska županija donijela plan gospodarenja otpadom u skladu sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Jesu li gradovi i općine na području Ličko-senjske županije donijeli planove gospodarenja otpadom te jesu li usklađeni sa županijskim planom?
- Provode li se planovi gospodarenja otpadom te prati li se njihova provedba?
- Provode li se mjere odvojenog prikupljanja otpada?
- Provode li se aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom te provode li se u skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Provode li se sanacije i zatvaranja odlagališta te provode li se u skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Je li uspostavljen kvalitetan informacijski sustav za praćenje podataka u okviru sustava gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije?
- Provodi li se edukacija o gospodarenju otpadom?
- Je li uspostavljen nadzor nad provedbom plana gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije i planova gospodarenja otpadom gradova i općina na području Ličko-senjske županije?

GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Sustav gospodarenja otpadom na području Ličko-senjske županije se, do konca 2013., temeljio na odredbama Zakona o otpadu (Narodne novine 178/04, 153/05, 111/06, 60/08 i 87/09), Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13), Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine 130/05) (dalje u tekstu: Strategija), Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, županijskom planu gospodarenja otpadom te gradskim i općinskim planovima gospodarenja otpadom.

Svrha Strategije donesene u 2005., bila je uspostaviti okvir unutar kojeg će Republika Hrvatska smanjiti količinu otpada kojeg proizvodi, a proizvedenim otpadom održivo gospodariti. Određeni su strateški ciljevi gospodarenja otpadom: izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na mjestu nastanka, razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta, doprinos zaposlenosti u Republici Hrvatskoj te edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti o gospodarenju otpadom. Navedeni strateški ciljevi se ostvaruju putem planova gospodarenja otpadom, a učinkovitost se nadzire putem utvrđenih pokazatelja za područje otpad. Prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, donesenom u srpnju 2007., osnovna zadaća navedenog Plana je organizirati provedbu glavnih ciljeva Strategije postavljene od 2005. do 2025., putem uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta, sanacije „crnih točaka“, razvoja i uspostave regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom te uspostave potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Navedenim Planom je određen vremenski okvir uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom i donošenja županijskih planova do konca 2007., regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom do konca 2011. te nadzor nad provedbom Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i godišnje izvještavanje do konca 2015.

Zakon o otpadu je prestao važiti u srpnju 2013. stupanjem na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, kojim su u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene direktive Europske unije u vezi sprječavanja i kontrole onečišćenja, odlaganja otpada, postupanja s pojedinim vrstama otpada te uspostavljena pravila i metode izračuna za provjeru poštivanja ciljeva. Prema odredbama navedenog Zakona, prioritet je sprječavanje nastanka otpada, zatim priprema za ponovnu uporabu, recikliranje i drugi postupci oporabe, poput energetske oporabe te na koncu zbrinjavanje otpada. Uvodi se primarna selekcija otpada na kućnom pragu te naplata po količini preuzetog otpada ili obujmu posude. Gradovi i općine su odgovorni za smanjenje količine odloženog otpada i smanjenje količine odloženog biorazgradivog otpada.

a) Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine otpada na mjestu nastanka

Strateški cilj izbjegavanja nastajanja i smanjivanje količine otpada na mjestu nastanka i otpada koji se mora odložiti uz materijalnu i energetske oporabu otpada je planirano ostvariti putem čistije proizvodnje, planovima gospodarenja otpadom, utvrđivanjem stvarnog stanja i raspoloživih postrojenja za gospodarenje otpadom, praćenjem stanja i količine odloženog otpada, uvođenjem sustava odvojenog prikupljanja i naplate komunalnog otpada prema količini, edukacijom javnosti te institucionalnim jačanjem.

- Planovi gospodarenja otpadom

Županijska skupština Ličko-senjske županije je u travnju 2010. donijela Plan gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije, za razdoblje osam godina, odnosno od 2010. do 2018. Navedeni Plan ne sadrži pojedine elemente propisane odredbom članka 10. Zakona o otpadu, a odnose se na mjere nadzora i praćenja gospodarenja otpadom, te izvore i visinu financijskih sredstava potrebnih za provedbu pojedinih mjera u gospodarenju otpadom. Objavljen je u službenom glasilu 29. travnja 2010. i dostavljen Agenciji.

Prema odredbi članka 99. Zakona o otpadu, županijski plan gospodarenja otpadom je trebao biti donesen do 1. listopada 2005., a prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske do konca 2007. Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, od srpnja 2013. županija više nema obvezu donošenja plana gospodarenja otpadom, ali postojeći županijski plan ostaje na snazi do isteka roka na koji je donesen.

Planom gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije su predviđena financijska sredstva za izgradnju županijskog centra za gospodarenje otpadom u iznosu 21.698.630 EUR, od čega se na izgradnju tri pretovarne stanice (Novalja, Otočac i Korenica) odnosi 1.084.493 EUR. Planirani izvori financiranja su sredstva fondova Europske unije, krediti poslovnih banaka i javno-privatno partnerstvo. Druge mjere gospodarenja otpadom (odvojeno prikupljanje otpada, sanacija otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta) su navedene i opisane općenito, međutim nisu utvrđene količine i lokacije objekata i opreme za odvojeno prikupljanje otpada te iznos financijskih sredstava potrebnih za realizaciju navedenih mjera.

Izgradnja reciklažnih dvorišta je planirana 2010., primarna reciklaža kontinuirano od 2010., izgradnja centra za gospodarenje otpadom, pretovarnih stanica te sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta otpada 2015.

U tablici broj 1 se daju podaci o planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije.

Tablica broj 1

Podaci o planovima gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Plan gospodarenja otpadom			
		Izrađen (DA/NE)	Datum usvajanja	Razdoblje za koje je donesen	Objavljen u službenom glasilu (DA/NE)
1	2	3	4	5	6
1.	Grad Gospić	DA	21. rujna 2010.	2010.-2015.	DA
2.	Grad Novalja	NE	-	-	-
3.	Grad Otočac	NE	-	-	-
4.	Grad Senj	DA	11. studenoga 2010.	2011.-2018.	DA
5.	Općina Brinje	DA	19. veljače 2010.	2010-2015.	DA
6.	Općina Donji Lapac	NE	-	-	-
7.	Općina Karlobag	NE	-	-	-
8.	Općina Lovinac	NE	-	-	-
9.	Općina Perušić	DA	10. kolovoza 2012.	2012.-2020.	NE
10.	Općina Plitvička Jezera	DA	-	2014.-2020.	NE
11.	Općina Udbina	DA	3. travnja 2013.	2013.-2021.	DA
12.	Općina Vrhovine	DA	15. srpnja 2011.	2011.-2018.	NE

Plan gospodarenja otpadom je donijelo šest jedinica lokalne samouprave, a šest nije donijelo (gradovi Novalja, Otočac, općine Donji Lapac, Karlobag, Lovinac i Plitvička Jezera). Općina Plitvička Jezera je izradila nacrt plana, ali odluku o usvajanju plana nije donijelo općinsko vijeće.

Planovi gospodarenja otpadom nisu doneseni u propisanom roku. Dvije jedinice lokalne samouprave (općine Perušić i Vrhovine) nisu objavile plan gospodarenja otpadom u službenom glasilu, nego na mrežnoj stranici. Pojedini planovi gospodarenja otpadom ne sadrže pojedine elemente koji su bili propisani odredbom članka 11. Zakona o otpadu. Planovi gospodarenja otpadom Grada Senja i Općine Vrhovine ne sadrži opis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta te redoslijed aktivnosti sanacije neuređenih odlagališta, a Općine Vrhovine ni visinu potrebnih sredstava za provedbu sanacije.

Prema odredbi članka 11. Zakona o otpadu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave je trebalo donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje osam godina s propisanim elementima i objaviti ga u službenom glasilu, a prema odredbi članka 100. istog Zakona trebalo ga je donijeti do 30. prosinca 2005. Prema odredbama članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave treba donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina te ga objaviti u službenom glasilu.

Navedeni plan treba sadržavati analizu, ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno skupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva, podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom, podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju, mjere potrebne za ostvarivanje smanjivanja ili nastanka otpad uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada, opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada, mjere prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada, mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) otpada, popis projekata važnih za provedbu odredbi plana gospodarenja otpadom, organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom te rokove i nositelje izvršenja plana.

Doneseni planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave nisu usklađeni s Planom gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije, u dijelu koji se odnosi na rokove izvršenja pojedinih mjera. Navedeno nije bilo u skladu s odredbom članka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otpadu (Narodne novine 60/08) kojom je propisano da planovi gospodarenja otpadom gradova i općina moraju biti usklađeni sa županijskim planom gospodarenja otpadom.

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, postojeći županijski, gradski i općinski planovi gospodarenja otpadom doneseni na temelju Zakona o otpadu do dana stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Također, predlaže plan gospodarenja otpadom objaviti u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, a nacrt plana gospodarenja otpadom učiniti dostupnim javnosti za iznošenje primjedbi, prijedloga i mišljenja. Nadalje, predlaže gradovima i općinama koje su donijele plan gospodarenja otpadom sastavljen na temelju Zakona o otpadu, uskladiti navedeni plan s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

- Sustav odvojenog prikupljanja otpada

Sve jedinice lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije su odlukama o komunalnom redu i drugim odlukama propisale obvezatno korištenje komunalne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada na svom području.

Organiziranim skupljanjem i odvozom komunalnog otpada je obuhvaćeno 92,6 % stanovništva na području Ličko-senjske županije. Pored domaćeg stanovništva, za vrijeme turističke sezone, skupljanjem i odvozom otpada su obuhvaćeni turisti i stanovnici koji povremeno borave u kućama za odmor. Skupljanjem i odvozom komunalnog otpada nije obuhvaćeno 3 776 ili 7,4 % ukupnog stanovništva županije i to: pet naselja (211 stanovnika) Grada Senja, sedam naselja (522 stanovnika) Općine Brinje, osam naselja (158 stanovnika) Općine Donji Lapac, devet naselja (175 stanovnika) Općine Plitvička Jezera, 17 naselja (1 786 stanovnika) Općine Perušić te 25 naselja (914 stanovnika) Općine Udbina.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama na području Ličko-senjske županije poduzeti mjere kako bi skupljanjem i odvozom komunalnog otpada bila obuhvaćena sva naselja i svi korisnici usluga skupljanja i odvoza komunalnog otpada.

Poslove skupljanja otpada na području Ličko-senjske županije obavlja 12 komunalnih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i dva trgovačka društva u privatnom vlasništvu (koncesionari) koji su registrirani za skupljanje komunalnog otpada, papirne i kartonske ambalaže, staklene i plastične ambalaže, električne i elektroničke opreme te metala. Poslovi se obavljaju na temelju zaključenih ugovora jedinica lokalne samouprave i skupljača otpada.

U tablici broj 2 se daju podaci o skupljačima komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave na čijem području se skuplja komunalni otpad, na dan 31. prosinca 2013.

Tablica broj 2

Skupljači komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave na čijem području se skuplja komunalni otpad, na dan 31. prosinca 2013.

Redni broj	Skupljač	Jedinica lokalne samouprave
1	2	3
1.	Arburoža d.o.o., Novalja	Grad Novalja
2.	Hidrokom d.o.o., Udbina	Općina Udbina
3.	Komunalac d.o.o., Otočac	Grad Otočac i dio područja Općine Vrhovine
4.	Komunalac d.o.o., Korenica	Općina Plitvička Jezera
5.	Komunalac d.o.o., Senj	Grad Senj
6.	Perušić d.o.o., Perušić	Općina Perušić
7.	Usluga d.o.o., Gospić	Grad Gospić
8.	Vegium d.o.o., Karlobag	Općina Karlobag
9.	Visočica d.o.o., Donji Lapac	Općina Donji Lapac
10.	Vodovod d.o.o., Brinje	Općina Brinje
11.	Vrhkom d.o.o., Vrhovine	dio područja Općine Vrhovine
12.	Vrilo d.o.o., Lovinac	Općina Lovinac
13.	Metis d.d., Rijeka (staklena i plastična ambalaža, električna i elektronička oprema te metal)	gradovi Gospić, Otočac i Senj
14.	Unija nova d.o.o., Zagreb (staklena ambalaža, papirna i kartonska ambalaža)	gradovi Gospić, Novalja i Otočac

Komunalna društva i koncesionari unose podatke o vrsti i količini otpada u Registar onečišćavanja okoliša, a unesene podatke kontrolira županijski upravni odjel nadležan za poslove zaštite okoliša.

Otpad (staklena i plastična ambalaža, papirna i kartonska ambalaža, električna i elektronička oprema te metal) koji skupljaju dva koncesionara se predaje oporabiteljima u zemlji i inozemstvu.

Otpad koji skupljaju komunalna društva s područja 12 jedinica lokalne samouprave se odlaže na jedanaest službenih odlagališta na području Ličko-senjske županije (Bare, Caska, Čojluk, Javorov Vrh, Kalebovac-Vrpile, Kik, Podum, Rakitovac, Razbojište, Sveti Juraj i Vidovac).

U tablici broj 3 se daju podaci o odloženim količinama komunalnog otpada na odlagališta Ličko-senjske županije u 2011., 2012. i 2013., prema Izvješću Agencije o komunalnom otpadu za 2011. i 2012. te prema neverificiranim podacima Ličko-senjske županije za 2013.

Tablica broj 3

Podaci o odloženim količinama komunalnog otpada na odlagališta Ličko-senjske županije u 2011., 2012. i 2013.

Redni broj	Odlagalište (naziv i mjesto odlaganja) te trgovačko društvo koje upravlja odlagalištem	Jedinica lokalne samouprave koja odlaže komunalni otpad na odlagalište	Količina odloženog komunalnog otpada (u t)		
			2011.	2012.	2013.
1	2	3	4	5	6
1.	Bare, Donji Lapac, Visočica d.o.o	Općina Donji Lapac	700	543	700
2.	Caska, Caska, Arburoža d.o.o.	Grad Novalja	3 647	3 867	3 906
3.	Čojluk, Udbina, Hidrokom d.o.o.	Općina Udbina	700	700	436
4.	Javorov Vrh, Brinje, Vodovod d.o.o.	Općina Brinje	1 216	1 500	1 221
5.	Kalebovac-Vrpile, Korenica, Komunalac d.o.o.	Općina Plitvička Jezera	2 000	1 815	2 000
6.	Kik, Lovinac, Vrilo d.o.o.	Općina Lovinac	700	700	300
7.	Podum, Otočac, Komunalac d.o.o.	Grad Otočac i Općina Vrhovine	1 647	1 521	3 820
8.	Rakitovac, Gospić, Usluge d.o.o.	Grad Gospić	8 634	4 671	4 263
9.	Razbojište, Perušić, Perušić d.o.o.	Općina Perušić	6 500	1 890	1 410
10.	Sveti Juraj, Sveti Juraj, Komunalac d.o.o.	Grad Senj	3 387	3 235	3 083
11.	Vidovac, Vidovac, Vegium d.o.o.	Općina Karlobag	263	2 114	367
Ukupno			29 394	22 556	21 506

Iz tablice je vidljivo da se postupno smanjuje godišnja količina komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta na području Ličko-senjske županije. Količina odloženog komunalnog otpada za 2013. je 21 506 t, što je za 4,7 % manje u odnosu na 2012., odnosno za 26,8 % u odnosu na 2011. Količina komunalnog otpada odloženog na odlagalištima se utvrđuje procjenom na temelju nosivosti vozila i broja istovara.

Prema podacima Agencije, ukupne količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Republici Hrvatskoj na koncu 2013. veće su od dopuštenih. Prema zakonodavstvu Europske unije, moguće su visoke kazne u slučaju kada najveća dopuštena masa otpada na svim odlagalištima premašuje utvrđena ograničenja.

S obzirom na navedeno, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za smanjenje količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Ličko-senjskoj županiji, čime bi se smanjila količina otpada na području Republike Hrvatske i time pridonijelo ostvarenju ciljeva određenih Strategijom i Planom gospodarenja otpadom, a Republika Hrvatska ispunila međunarodne obveze i postupala u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Obveza uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada u Republici Hrvatskoj je utvrđena propisima Europske unije, Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te odredbama Zakona o otpadu, odnosno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Donesenim planovima gospodarenja otpadom šest jedinica lokalne samouprave (gradovi Gospić, Senj, općine Brinje, Perušić, Udbina i Vrhovine) su planirana financijska sredstva za uspostavu sustava odvojenog prikupljanja otpada u iznosu 12.928.720,00 kn. Odnose se na izgradnju pet reciklažnih dvorišta za komunalni otpad u iznosu 1.846.000,00 kn, tri reciklažna dvorišta za građevinski materijal u iznosu 1.050.000,00 kn, jedne kompostane u iznosu 6.000.000,00 kn, izgradnju i opremanje 74 zelena otoka s kontejnerima u iznosu 564.000,00 kn, nabavu 8 950 posuda za odvojeno prikupljane biorazgradivog otpada u iznosu 3.018.720,00 kn te tri rashladna kontejnera u iznosu 450.000,00 kn.

Do konca 2013. sustav odvojenog prikupljanja otpada je uspostavljen samo u dijelu koji se odnosi na postavljanje zelenih otoka (kontejneri za odvojeno prikupljanje papira, stakla, plastike, metala i baterija).

Radi poticanja odvojenog prikupljanja otpada, Fond je s jedinicama lokalne samouprave zaključivao sporazume ili ugovore o sufinanciranju nabave kanti i kontejnera. Omjer sufinanciranja Fonda se kretao od 50,0 % do 80,0 % ugovorene vrijednosti. Do konca 2013. Fond je jedinicama lokalne samouprave Ličko-senjske županije za nabavu kanti i kontejnera doznačio 2.918.226,00 kn. U navedenom razdoblju četiri jedinice lokalne samouprave (Grad Gospić, općine Brinje, Donji Lapac i Vrhovine) su djelomično uspostavile odvojeno prikupljanje papira, stakla, plastike, metala i baterija postavljanjem zelenih otoka. Međutim, broj zelenih otoka i rokovi uspostave nisu realizirani prema planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, niti su dostupni svim stanovnicima. Općina Vrhovine je za šest mjesnih odbora uvela odvojeno prikupljanje otpada od vrata do vrata.

Od ukupno 12 jedinica lokalne samouprave Ličko-senjske županije, osam jedinica lokalne samouprave (gradovi Novalja, Otočac, Senj, općine Karlobag, Lovinac, Plitvička Jezera i Udbina) nije uvelo mjere odvojenog prikupljanja otpada. Odredbom članka 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, propisana je obveza jedinice lokalne samouprave da na svom području osigura, između ostalog, javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada. Način izvršavanja obveze odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada je propisan odredbom članka 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada u cilju uspostave cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Cijena usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave se obračunava prema cjeniku komunalnog društva na koji je pribavljena suglasnost jedinice lokalne samouprave. Cijena usluge se obračunava na različite načine: prema broju članova kućanstva, obujmu otpada, količini otpada, površini prostora i jedinstveno (paušal - za sve korisnike jednako).

Odredbom članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je davatelj usluge dužan korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju masa predanog otpada ili obujam spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika. Cijena se obračunava na temelju odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada.

Do vremena obavljanja revizije (rujan 2014.) jedinice lokalne samouprave Ličko-senjske županije nisu donijele odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Prema odredbi članka 30. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada. Rok za donošenje navedene odluke je tri mjeseca od dana stupanja na snagu uredbe Vlade Republike Hrvatske koja treba biti donesena do srpnja 2014. Do konca obavljanja revizije (rujan 2014.), Vlada Republike Hrvatske nije donijela navedenu uredbu.

Godišnja količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na području Ličko-senjske županije se postupno smanjuje. Prema podacima Agencije, količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada za 2011. je 19 694 t, za 2012. je 15 406 t, a za 2013. je 14 052 t (neverificirani podaci) što je za 8,8 % manje u odnosu na 2012., odnosno za 28,6 % u odnosu na 2011. Za očekivati je da bi se količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada značajnije smanjivala da su gradovi i općine osigurali odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava (posebne posude) te njegovo kompostiranje. Do konca 2013. na području Ličko-senjske županije nije izgrađena niti jedna kompostana, iako je planirana izgradnja jedne kompostane.

Državni ured za predlaže gradovima i općinama poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te izgradnju kompostana u cilju smanjivanja količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaze na odlagališta.

Reciklažno dvorište je nadzirano i posebno opremljeno mjesto za razvrstavanje i privremeno skladištenje posebnih vrsta otpada koje nastaju u domaćinstvima (papir, karton, ambalažno staklo, limenke od pića i napitaka, crni i obojeni metali, plastična ambalaža, zeleni (biorazgradivi) otpad, baterije, akumulatori, lijekovi i drugi otpad). Lokacije za izgradnju reciklažnih dvorišta su određene planovima gospodarenja otpadom i prostornim planovima gradova i općina. Do konca 2013. na području Ličko-senjske županije nije izgrađeno nijedno reciklažno dvorište za komunalni ni za građevinski otpad, iako je od 2011. do 2020. planirana izgradnja pet reciklažnih dvorišta za komunalni otpad i tri reciklažna dvorišta za građevinski materijal. Pojedine jedinice lokalne samouprave su planirale izgradnju reciklažnog dvorišta na prostoru postojećih odlagališta komunalnog otpada, a nakon sanacije i zatvaranja, što nisu mogle realizirati, jer kasni izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom.

Odredbom članka 56. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otpadu je bilo propisano da su gradovi i općine dužni na svom području postaviti odgovarajuće spremnike i osigurati gradnju reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom do 31. prosinca 2008. te osigurati gradnju najmanje jednog reciklažnog dvorišta za građevinski otpad do roka određenog posebnim propisom.

Odredbom članka 35. stavak 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je jedinica lokalne samouprave koja ima manje od 1 500 stanovnika, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna osigurati na svom području mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1 500 stanovnika dužna je osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište i još po jedno na svakih idućih 25 000 stanovnika, a ako ima više od 100 000 stanovnika najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30 000 stanovnika, dok je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište dužna osigurati mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem.

Odredbom članka 35. stavak 4. Zakona o održivom gospodarenju je propisano da je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice, omogućava pristupačno korištenje svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice. Također, odredbama navedenog Zakona je propisano da je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati ispunjenje navedenih obveza u roku godine dana od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, odnosno do srpnja 2014.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama planirati izgradnju reciklažnih dvorišta za gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom kao prioritetne projekte izgradnje komunalne infrastrukture i pokrenuti aktivnosti izgradnje reciklažnih dvorišta te osigurati funkcioniranje reciklažnih dvorišta na način propisan odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

b) Razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Strateški cilj razvitka infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je planirano ostvariti putem usklađivanja hrvatske regulative i informacijskog sustava s propisima Europske unije, gradnjom infrastrukturnih građevina i postrojenja, izradom programa gradnje i standarda građevina i postrojenja i njihovim unošenjem u prostorne planove, gospodarenjem neopasnim, inertnim i opasnim otpadom te edukacijom upravnih struktura, stručnjaka i javnosti.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske je određen rok uspostave županijskih i regionalnih centara za gospodarenje otpadom do konca 2011. te su planirane aktivnosti za gradnju centara za gospodarenje otpadom tijekom pet godina od donošenja navedenog Plana. Planirano je da će do konca 2007. sve županije i Grad Zagreb imati donesen plan gospodarenja otpadom s definiranom lokacijom centra za gospodarenje otpadom, do konca 2008. osnovati društvo za gospodarenje otpadom i obavljanje istražnih radova, do konca 2009. pripremiti projektnu dokumentaciju, ishoditi građevinske dozvole, raspisati natječaj za izbor partnera i ugovaranje, osnovati društvo za upravljanje centrom, do konca 2010. provesti postupak javne nabave za izvođenje radova, izvođenje prve faze, ugradnju opreme za obradu otpada i probni pogon te će do konca 2011. započeti rad centra za gospodarenje otpadom.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske su predložena dva koncepta zbrinjavanja otpada i to: županijski koncept zbrinjavanja otpadom u kojem svaka županija ima jedan centar gospodarenja otpadom te regionalni koncept zbrinjavanja otpada kojim se predlaže da se iz Ličko-senjske županije 35,0 % otpada odvozi u Karlovačku županiju, 15,0% u Primorsko-goransku županiju te 50,0 % u Zadarsku županiju.

Planom gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije je predložen županijski koncept gospodarenja otpadom, kojim se planira izgradnja centra za gospodarenje otpadom na području naselja Lički Osik. Navedena lokacija je ugrađena u Prostorni plan Ličko-senjske županije. Također, se planira izgradnja tri pretovarne stanice na području gradova Novalje i Otočca i Općine Plitvička Jezera. Planirani rok izgradnje centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica je 2015. Ukupna ulaganja u izgradnju centra za gospodarenje otpadom su planirana u iznosu 21.698.630 EUR, od čega se na pretovarne stanice odnosi 1.084.493 EUR. Planirani izvori financiranja su sredstva Europske unije, krediti poslovnih banaka i javno-privatno partnerstvo.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (dalje u tekstu: Ministarstvo) nije prihvatilo županijski koncept gospodarenja otpadom u Ličko-senjskoj županiji jer nije ekonomski opravdan zbog velikih troškova gradnje, malog broja stanovnika, odnosno malih količina otpada te velike površine županije. Iz navedenih razloga je Ministarstvo u studenom 2012. organiziralo sastanak, kojem su prisustvovali predstavnici Ministarstva, Fonda, Ličko-senjske, Karlovačke i Zadarske županije, u cilju donošenja odluke o načinu gospodarenja otpadom u Ličko-senjskoj županiji imajući u vidu projekte centara za gospodarenje otpadom Karlovačke, Primorsko-goranske i Zadarske županije. Na sastanku je zaključeno da će Ličko-senjska županija uputiti pismo namjere spomenutim županijama vezano za zbrinjavanje otpada skupljenog na području Ličko-senjske županije. Također je zaključeno da će Fond izraditi kratki elaborat/analizu zbrinjavanja otpada iz Ličko-senjske županije u centrima gospodarenja otpadom u susjednim županijama, uključujući dodatne ulazne količine otpada za svaki centar, prometne pravce i utjecaj na troškove zbrinjavanja otpada za stanovnike Ličko-senjske županije.

Prema zaključcima sastanka, Ličko-senjska županija je koncem studenoga 2012. uputila pismo namjere Karlovačkoj, Zadarskoj i Primorsko-goranskoj županiji. Zadarska županija je odgovorila da nije zainteresirana za zbrinjavanje otpada iz Ličko-senjske županije, jer bi prihvaćanje zbrinjavanja otpada iz Ličko-senjske županije zahtijevalo izmjene projektne dokumentacije centra za gospodarenje otpadom, povećanje kapaciteta, izmjene prostorno planske dokumentacije što bi utjecalo na dinamiku realizacije projekta u cjelini. Na dostavljeno pismo namjere Karlovačka i Primorsko-goranska županija nisu odgovorile.

U 2013. Fond je odabrao izvoditelja koji je izradio studiju izvodljivosti za gospodarenje otpadom u Ličko-senjskoj županiji, koja je u cijelosti financirana sredstvima Fonda u iznosu 98.000,00 kn. Prema studiji izvodljivosti najpovoljnija varijanta gospodarenja otpadom u Ličko-senjskoj županiji je regionalni koncept, prema kojem bi se 56,0 % otpada iz Ličko-senjske županije odvozilo u Zadarsku županiju, 29,0 % u Karlovačku županiju i 15,0 % u Primorsko-goransku županiju. Za realizaciju navedenog projekta potrebno je izgraditi dvije pretovarne stanice i to: Podum na postojećem odlagalištu otpada (za otpad skupljen na području grada Otočca i općina Brinje, Vrhovine i Plitvička Jezera) i Rakitovac na postojećem odlagalištu otpada (za otpad skupljen na području grada Gospića i općina Karlobag i Perušić). Drugi gradovi i općine bi koristili planirane pretovarne stanice u Zadarskoj i Primorsko-goranskoj županiji. Studija izvodljivosti je prezentirana predstavnicima Ministarstva, Fonda i Ličko-senjske županije na sastanku u Fondu u travnju 2014. Na sastanku je zaključeno da će predstavnici Ličko-senjske županije izvijestiti župana o rezultatima studije izvodljivosti za gospodarenje otpadom te da će se Ličko senjska županija obratiti Ministarstvu i Fondu sa zahtjevom za sastanak kako bi se dogovorile daljnje aktivnosti na realizaciji uvođenja integriranog sustava gospodarenja otpadom u Ličko-senjskoj županiji. Do konca obavljanja revizije (rujan 2014.) sastanak nije održan.

S obzirom da je građenje građevina za gospodarenje otpadom od interesa za Republiku Hrvatsku te da još uvijek nije određen način zbrinjavanja otpada s područja Ličko-senjske županije, Državni ured za reviziju predlaže Ličko-senjskoj županiji u suradnji s Ministarstvom žurno donijeti odluku o načinu zbrinjavanja otpada u Ličko-senjskoj županiji te poduzeti aktivnosti za realizaciju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

c) Smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta

Jedan od strateških ciljeva gospodarenjem otpadom je smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta. Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske je određeno da će Fond financirati projekte sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta, a sredstva za provedbu projekata će se osigurati iz javnih izvora (državni proračun, proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstva komunalnih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, fondovi Europske unije, Fond, krediti Svjetske banke, Europske banke za obnovu i razvitak i Europske investicijske banke) te privatnih izvora (javno-privatna partnerstva, koncesije).

Skupljeni otpad s područja 12 jedinica lokalne samouprave se odlaže na jedanaest odlagališta na području Ličko-senjske županije (Bare, Caska, Javorov vrh, Kalebovac-Vrpile, Kik, Podum, Rakitovac, Razbojište, Sveti Juraj i Vidovac). Sve jedinice lokalne samouprave imaju vlastita odlagališta, osim Općine Vrhovine koja otpad sa svog područja odlaže na odlagalište (Podum) Grada Otočca. Navedena odlagališta su većinom u postupku pripreme sanacije i sanacije, a za jedno odlagalište (Podum) je završen postupak sanacije. Odlagališta su u funkciji do izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom kada se planira njihovo zatvaranje (Javorov vrh, Kik, Sveti Juraj, Razbojište, Vidovac) ili prenamjena u reciklažna dvorišta (Bare, Čojluk, Kalebovac-Vrpile i Rakitovac) ili u pretovarne stanice (Caska i Podum).

Prema Planu gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije sanacija i zatvaranje odlagališta se planira do konca 2015. Za sanaciju odlagališta od 2004. do 2013., Fond je sufinancirao 13.459.457,00 kn, jedinice lokalne samouprave 6.869.577,00 kn i Hrvatske ceste 1.111.383,00 kn, što ukupno iznosi 21.440.417,00 kn.

Fond je doznačio gradovima i općinama 13.576.396,00 kn, od čega je za sanaciju odlagališta utrošeno 13.459.457,00 kn, a za više doznačena sredstva je zatražen povrat od Općine Plitvička Jezera u iznosu 116.939,00 kn. Sredstva su vraćena u svibnju 2014.

U tablici broj 4 se daju podaci o stanju sanacije odlagališta komunalnog otpada na području Ličko-senjske županije, po gradovima i općinama, utrošenim sredstvima za sanaciju odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.

Tablica broj 4

Podaci o sanaciji odlagališta komunalnog otpada
na području Ličko-senjske županije do konca 2013.

u kn

Redni broj	Odlagalište/ jedinica lokalne samouprave	Stanje sanacije	Utrošena sredstva za sanaciju odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.			
			Fond	Vlastita sredstva jedinice lokalne samouprave	Hrvatske ceste	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1.	BARE	u pripremi	406.210,00	213.366,00	0,00	619.576,00
	Općina Donji Lapac		406.210,00	213.366,00	0,00	619.576,00
2.	CASKA	u pripremi	314.570,00	588.423,00	0,00	902.993,00
	Grad Novalja		314.570,00	588.423,00	0,00	902.993,00
3.	ČOJLUK	u tijeku	3.192.671,00	829.105,00	0,00	4.021.776,00
	Općina Udbina		3.192.671,00	829.105,00	0,00	4.021.776,00
4.	JAVOROV VRH	u pripremi	728.512,00	525.912,00	0,00	1.254.424,00
	Općina Brinje		728.512,00	525.912,00	0,00	1.254.424,00
5.	KALEBOVAC- VRPILE	u pripremi	883.061,00	378.454,00	0,00	1.261.515,00
	Općina Plitvička Jezera		883.061,00	378.454,00	0,00	1.261.515,00
6.	KIK	u pripremi	350.696,00	87.674,00	0,00	438.370,00
	Općina Lovinac		350.696,00	87.674,00	0,00	438.370,00
7.	PODUM	sanirano	3.578.847,00	2.511.904,00	1.111.383,00	7.202.134,00
	Grad Otočac		3.578.847,00	2.511.904,00	1.111.383,00	7.202.134,00
	Općina Vrhovine		0,00	0,00	0,00	0,00
8.	RAKITOVAC	u tijeku	2.552.371,00	919.138,00	0,00	3.471.509,00
	Grad Gospić		2.552.371,00	919.138,00	0,00	3.471.509,00
9.	RAZBOJIŠTE	u pripremi	674.807,00	289.203,00	0,00	964.010,00
	Općina Perušić		674.807,00	289.203,00	0,00	964.010,00
10.	SVETI JURAJ	u pripremi	377.712,00	526.398,00	0,00	904.110,00
	Grad Senj		377.712,00	526.398,00	0,00	904.110,00
11.	VIDOVAC	u pripremi	400.000,00	0,00	0,00	400.000,00
	Općina Karlobag		400.000,00	0,00	0,00	400.000,00
Ukupno			13.459.457,00	6.869.577,00	1.111.383,00	21.440.417,00

Odlagalište Bare se nalazi na području općine Donji Lapac, udaljeno je 3 km od središta naselja Donji Lapac. Na odlagalište se odlaže otpad koji se skuplja na području općine Donji Lapac koja ima 2 113 stanovnika. Odlagalište ima lokacijsku i građevinsku dozvolu. U tijeku su poslovi provođenja postupka javne nabave za ustupanje izvođenja radova I. faze sanacije odlagališta.

Odlagalište Caska se nalazi otoku Pagu, pored lokalne ceste Novalja-Metajna. Udaljeno je 3 km od naselja Novalja. Na odlagalište se odlaže otpad od 1970., koji se skuplja na području grada Novalje koji ima 3 663 stanovnika. Odlagalište ima lokacijsku dozvolu, ali nema građevinsku dozvolu zbog neriješenih imovinskopravnih odnosa.

Odlagalište Čojluk se nalazi na području općine Udbina, udaljeno je više od 1 km od prvih kuća u naseljima Udbina i Čojluk. Na odlagalište se odlaže otpad koji se skuplja na području općine Udbina koja ima 1 874 stanovnika. Odlagalište ima lokacijsku i građevinsku dozvolu. Sanacija odlagališta je u tijeku. Planom gospodarenja otpadom je planirano odlagalište zadržati u funkciji do izgradnje županijskog centra za gospodarenjem otpadom, nakon čega se planira sanirati i organizirati kao pretovarnu stanicu i reciklažno dvorište.

Odlagalište Javorov vrh se nalazi na području općine Brinje, udaljeno je 1 km od naselja Prokike. Odlagalište je okruženo prirodnim šumama i smješteno je u ruralnom području. Na odlagalište se odlaže otpad koji se skuplja na području općine Brinje koja ima 3 256 stanovnika. Odlagalište ima lokacijsku i građevinsku dozvolu. Planom gospodarenja otpadom je planirano odlagalište zadržati u funkciji do izgradnje županijskog centra za gospodarenjem otpadom, nakon čega se planira sanirati i zatvoriti.

Odlagalište Kalepovac-Vrpile se nalazi na području općine Plitvička Jezera, uz cestu Korenica-Gospić, udaljeno je 1 km od naselja Korenica. Površina odlagališta je 4,9 ha. Na odlagalište se odlaže otpad od 1985., koji se skuplja na području općine Plitvička Jezera koja ima 4 373 stanovnika. Odlagalište ima lokacijsku dozvolu. U tijeku je izrada glavnog projekta sanacije i zatvaranja odlagališta.

Odlagalište Kik se nalazi na području općine Lovinac. Površina odlagališta je 0,65 ha. Na odlagalište se odlaže otpad koji se skuplja na području općine Lovinac koja ima 1 007 stanovnika. Odlagalište ima lokacijsku dozvolu, ali nema građevinsku i uporabnu dozvolu.

Odlagalište Podum se nalazi 5 km istočno od Otočca u naselju Podum. Površina odlagališta je 3,7 ha. Na odlagališta se odlaže otpad koji se skuplja na području grada Otočca i općine Vrhovine koji ukupno imaju 11 159 stanovnika. Odlagalište ima lokacijsku, građevinsku i uporabnu dozvolu. Odlagalište je sanirano. Sastoji se od dva dijela. Prvi dio površine 2,4 ha koji se koristi i drugi dio površine 1,3 ha koji je izgrađen 2009. i još uvijek se ne koristi jer nije popunjen kapacitet prvog dijela.

Odlagalište Rakitovac se nalazi 3,5 km jugoistočno od središta grada Gospića, uz državnu cestu D 50 Gospić-Gračac. Najbliži vodotok je rijeka Lika, udaljena 700 metara od odlagališta. Na odlagalište se odlaže otpad od 1992., koji se skuplja na području grada Gospića koji ima 12 745 stanovnika. Odlagalište ima lokacijsku i građevinsku dozvolu. Sanacija odlagališta je u tijeku. Planom gospodarenja otpadom je planirano odlagalište zadržati u funkciji do izgradnje županijskog centra za gospodarenjem otpadom, nakon čega se planira sanirati i zatvoriti te organizirati kao reciklažno dvorište.

Odlagalište Razbojište se nalazi 5,5 km sjeverno od naselja Perušić. Najbliži vodotok je rijeka Lika, udaljena 7 km od odlagališta. Površina odlagališta je 2,1 ha. Na odlagalište se odlaže otpad od 1960., koji se skuplja na području općine Perušić koja ima 2 638 stanovnika. Za sanaciju odlagališta izrađen je glavni projekt koji je u fazi revizije zbog visokih troškova sanacije.

Odlagalište Sveti Juraj se nalazi uz županijsku cestu Sveti Juraj-Krasno, udaljeno je 2 km od naselja Sveti Juraj. Na odlagalište se odlaže otpad koji se skuplja na području grada Senja koji ima 7 182 stanovnika. U planu je sanacija i zatvaranje odlagališta. Odlagalište ima lokacijsku i građevinsku dozvolu. U tijeku je priprema postupka javne nabave za ustupanje izvođenja radova na nastavku sanacije odlagališta.

Odlagalište Vidovac se nalazi na uz cestu D 25 Karlobag-Gospić. Na odlagalište se odlaže otpad od 1980., koji se skuplja na području općine Karlobag koja ima 917 stanovnika. Dokumentacija za sanaciju odlagališta je napravljena, ali sanacija još uvijek nije započela.

Odredbama ugovora o pristupanju Europskoj uniji Republika Hrvatska se obvezala osigurati postupno smanjivanje otpada odloženog na postojeća neusklađena odlagališta. Navedeno je propisano i odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, prema kojima je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj zabranjeno nakon 31. prosinca 2017. te bi sva postojeća odlagališta trebala biti sanirana do konca 2018.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za provođenje sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta do vremena izgradnje i otvaranja centra za gospodarenje otpadom, odnosno do konca 2018.

Na području Ličko-senjske županije postoji više divljih odlagališta otpada, odnosno manjih neuređenih prostora koji nisu predviđeni za odlaganje otpada, a formirali su ih najčešće građani gdje odlažu građevinski i glomazni otpad. Dio divljih odlagališta je saniran ili je u fazi sanacije. Unatoč tome, još uvijek je znatan broj divljih odlagališta koje je prema planu potrebno sanirati do konca 2015.

U tablici broj 5 se daju podaci o divljim odlagalištima komunalnog otpada na području Ličko-senjske županije po jedinicama lokalne samouprave te utrošenim sredstvima za sanaciju divljih odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.

Tablica broj 5

Podaci o divljim odlagalištima na području Ličko-senjske županije i utrošenim sredstvima za sanaciju do konca 2013.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj divljih odlagališta	Broj saniranih divljih odlagališta	Utrošena sredstva za sanaciju divljih odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013. (u kn)		
				Fond	Sredstva jedinice lokalne samouprave	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1.	Grad Gospić	6	1	21.967,00	61.500,00	83.467,00
2.	Grad Novalja	4	4	0,00	78.750,00	78.750,00
3.	Grad Otočac	5	5	73.615,00	369.578,00	443.193,00
4.	Grad Senj	12	12	151.533,00	156.630,00	308.163,00
5.	Općina Brinje	9	6	0,00	18.463,00	18.463,00
6.	Općina Donji Lapac	4	4	404.873,00	155.613,00	560.486,00
7.	Općina Karlobag	0	0	0,00	0,00	0,00
8.	Općina Lovinac	11	0	16.101,00	6.900,00	23.001,00
9.	Općina Perušić	18	5	219.012,00	95.587,00	314.599,00
10.	Općina Plitvička Jezera	2	2	537.112,00	426.801,00	963.913,00
11.	Općina Udbina	8	8	157.078,00	37.439,00	194.517,00
12.	Općina Vrhovine	2	2	303.369,00	53.268,00	356.637,00
Ukupno		81	49	1.884.660,00	1.460.529,00	3.345.189,00

U sanaciju divljih odlagališta Fond je do konca 2013. uložio 1.884.660,00 kn, a jedinice lokalne samouprave 1.460.529,00 kn, što ukupno iznosi 3.345.189,00 kn. Sanaciju divljih odlagališta na području općine Brinje su najvećim dijelom obavili građani putem javnih radova i komunalno društvo, a na području općine Udbina građani dobrovoljnim radom i komunalno društvo. Prema podacima jedinica lokalne samouprave, onečišćenja se unatoč mjerama nadzora, ponovno pojavljuju pogotovo uz ceste, gdje se povremeno odbacuje većinom građevinski otpad. Podaci o broju divljih odlagališta kojima raspolažu jedinice lokalne samouprave nisu potpuni i cjeloviti.

Državni ured za reviziju predlaže jedinicama lokalne samouprave, u suradnji s tijelima nadležnim za upravni i inspekcijski nadzor, uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem otpada na području Ličko-senjske županije kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta te poduzeti mjere za sanaciju postojećih divljih odlagališta.

d) Informacijski sustav gospodarenja otpadom

Prema Strategiji i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, razvitak informacijskog sustava je uvjet za učinkovito funkcioniranje sustava gospodarenja otpadom. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je informacijski sustav gospodarenja otpadom dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji sadrži podatke iz objedinjenih izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, podatke o propisima, smjernicama, planovima i projektima u području gospodarenja otpadom te druge podatke. Agencija je dužna pravodobno i cjelovito prikupljati i unositi podatke u informacijski sustav, a na temelju prikupljenih podataka je dužna izraditi izvješće o gospodarenju otpadom kao sastavni dio izvješća o stanju okoliša.

Revizijom je utvrđeno da pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne dostavljaju izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom Ministarstvu i Agenciji te Agencija ne raspolaže podacima za vođenje informacijskog sustava ili ne raspolaže pravodobno. Zbog navedenoga, podaci i informacije o provedbi planova gospodarenja otpadom na lokalnoj i regionalnoj razini koji su dostavljeni Agenciji, a koji se koriste za izradu četverogodišnjeg izvješća o stanju okoliša, nisu potpuni i kvalitetni te Agencija nije u mogućnosti donositeljima odluka i javnosti cjelovito prezentirati učinkovitost lokalne i područne (regionalne) samouprave u sustavu gospodarenja otpadom. Agencija objavljuje na svojim mrežnim stranicama planove i izvješća o gospodarenju otpadom, međutim s obzirom da pojedine jedinice ne dostavljaju izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, ona nisu obuhvaćena niti objavljena u izvješću Agencije te izvješće Agencije o provedbi planova gospodarenja otpadom na lokalnoj i regionalnoj razini ne odražava pravo stanje gospodarenja otpadom na području Ličko-senjske županije ni Republike Hrvatske u cjelini.

Državni ured za reviziju predlaže Ličko-senjskoj županiji i svim jedinicama lokalne samouprave na njenom području pravodobno osigurati podatke o provedbi planova gospodarenja otpadom iz svoje nadležnosti i druge podatke potrebne za vođenje informacijskog sustava kako bi prikupljeni, objedinjeni i obrađeni podaci u okviru informacijskog sustava Agencije bili u funkciji nadzora provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Prema Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 35/08), obveznici prijave podataka u Registar onečišćavanja okoliša su proizvođači, skupljači i oporabitelji otpada. Obveznici prijavljuju podatke putem korisničkog računa i lozinke. Pri ispunjavanju obrazaca, obveznici trebaju voditi brigu o kvaliteti prijavljenih podataka, posebice u pogledu potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti. Nadležni odjel u Ličko-senjskoj županiji u suradnji s nadležnom inspekcijom je obavezan procijeniti kvalitetu dostavljenih podataka. Agencija koordinira rad na osiguranju i kontroli kvalitete podataka putem Priručnika za vođenje Registra onečišćavanja okoliša koji sadrži upute za rad i postupke za osiguranje kvalitete podataka. Agencija je na svojim mrežnim stranicama objavila upute za popunjavanje obrazaca te je županijama uputila smjernice u svrhu provjere i ispravka prijavljenih podataka obveznika. Agencija provodi kontrole nakon prethodne kontrole županija, u smislu pravilnosti popunjavanja obrazaca, dupliranja prijava, upisivanja ispravnih količina otpada, dostavljanja nepotpunih obrazaca, pogrešno utvrđenog statusa otpada i drugo.

Revizijom je utvrđeno da prijavljivanje podataka za prethodnu godinu u Registar onečišćavanja okoliša započinje u drugoj polovici siječnja tekuće godine. Rok prijave podataka je do 1. ožujka, a županijama je rok do 15. lipnja za provjeru potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti dostavljenih podataka. U navedenom roku županijski odjel nadležan za poslove zaštite okoliša (jedan zaposlenik Upravnog odjela za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo) mora provjeriti podatke dostavljene od većeg broja obveznika (od 200 do 250 obveznika). Podaci koje obveznici prijavljuju su ponekad uneseni na pogrešnom obrascu. Podaci o količinama prikupljenog i odloženog otpada su ponekad nepotpuni i netočni, a ponekad je status otpada pogrešno određen. Zaposlenik nadležnog županijskog odjela kontaktira obveznike putem telefona, pisanim ili elektronskim putem i upozorava ih na propuste, međutim pojedini ne dostavljaju podatke ni nakon pisanih i usmenih zamolbi. Nakon obavljene kontrole i verifikacije podataka, korisnički račun obveznika se zaključava i podaci se smatraju vjerodostojnim te ih Agencija može koristiti. Nakon isteka roka za provjeru podataka, županijski ured sastavlja popis obveznika koji nisu prijavili podatke i dostavlja ih Ministarstvu.

Državni ured za reviziju predlaže Ličko-senjskoj županiji, u suradnji s Agencijom, poduzeti mjere za poboljšanje kvalitete i pouzdanosti podataka koji se prijavljuju u Registar onečišćavanja okoliša, kako bi se postigla učinkovitija kontrola sustava gospodarenja otpadom na svim razinama.

Jedinice lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije ne raspolažu cjelovitim podacima o provedenim aktivnosti na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, niti su podaci o gospodarenju otpadom objavljene na mrežnim stranicama jedinica lokalne samouprave. Prema odredbi članka 137. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, informacijski sustav mora sadržavati podatke iz objedinjenih izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom, podatke o lokacijama odbačenog otpada, o provedenim izobrazno-informativnim aktivnostima, o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada, o izdanim dozvolama i potvrdama za postupke gospodarenja otpadom, o građevinama za gospodarenje otpadom te druge podatke. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su obvezne pravodobno prikupljati sve podatke važne za sustav gospodarenja na svom području, voditi evidencije o provedenim aktivnostima te podatke objavljivati na mrežnim stranicama i dostavljati ih Agenciji.

Državni ured za reviziju predlaže Ličko-senjskoj županiji i svim jedinicama lokalne samouprave, voditi cjelovite podatke o provedenim aktivnostima na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, a pogotovo podatke o službenim i divljim odlagalištima komunalnog otpada, izgradnji centra za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama te izgradnji reciklažnih dvorišta i zelenih otoka. Nadalje, skreće se pozornost na važnost praćenja aktivnosti vezanih uz gospodarenje otpadom na svom području, kako bi se mogle pravodobno prijaviti Fondu za sufinanciranje sanacije odlagališta i izgradnje građevina za gospodarenje otpadom te za sufinanciranje nabave komunalne opreme, komunalnih vozila i izgradnju reciklažnih dvorišta.

e) Edukacija o gospodarenju otpadom

Strateški cilj edukacije upravnih struktura, stručnjaka i javnosti o gospodarenju otpadom je planirano ostvariti putem razvoja sustava odgoja i obrazovanja, informiranja i komunikacije o otpadu prikladnim programima u školskom i izvanškolskom području, medijima i stručnim radionicama, razradi programa i metoda za edukaciju. Planirano je kontinuirano provođenje i ukazivanje na probleme vezane uz otpad i promicanje pravilnog postupanja s otpadom, pozitivnog pristupa i pronalaženje sporazuma za rješavanje problema otpada.

Prema odredbi članka 39. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave je dužna na svom području i o svom trošku, osigurati godišnje provođenje izobrazno-informativne aktivnosti, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Također je dužna uspostaviti i ažurno održavati svoju mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području.

U jedinicama lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije edukacija stanovništva o obvezi odvojenog prikupljanja komunalnog otpada se provodi djelomično. Pojedine jedinice lokalne samouprave putem komunalnih društava i koncesionara, lokalnog radija, letaka, plakata, oglasnih ploča i zborova građana obavještavaju stanovništvo o obvezi i načinu odvojenog prikupljanja otpada.

Međutim, unatoč tome provedene aktivnosti na educiranju stanovništva nisu potpune i cjelovite i ne provode se kontinuirano. Većina jedinica lokalne samouprave na svojim mrežnim stranicama nema informacije o gospodarenju otpadom na svom području. Doneseni planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, ne sadrže izobrazno-informativne aktivnosti na razvijanju javne svijesti o potrebi odvojenog prikupljanja otpada i učinkovitom gospodarenju otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama na području Ličko-senjske županije provoditi godišnje izobrazno-informativne aktivnosti te uspostaviti i ažurno održavati mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području. Predlaže se sastavljati izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti kao sastavnog dijela godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. U cilju podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada, predlaže se kontinuirano provoditi akcije prikupljanja otpada koje će stimulirati i poticati stanovništvo i gospodarstvo na aktivno sudjelovanje u odvojenom prikupljanju komunalnog otpada.

f) Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom

Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom županije, gradova i općina se provodi putem izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom. Svrha izrade navedenog izvješća je kontinuirani nadzor nad uspostavom održivog sustava gospodarenja otpadom u županiji u skladu s obvezama i smjernicama nacionalne zakonske regulative, propisa Europske unije te državnih i lokalnih planskih dokumenata.

Obvezu nadzora nad provođenjem plana gospodarenja otpadom provodi nadležno upravno tijelo županije. Nadležno upravno tijelo u Ličko-senjskoj županiji je Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo.

Prema odredbama Zakona o otpadu, nadležni uredi županija su bili obvezni jednom godišnje, do 31. svibnja tekuće za prethodnu godinu, a gradonačelnici i općinski načelnici do 30. travnja tekuće za prethodnu godinu, županijskoj skupštini te gradskom odnosno općinskom vijeću, podnositi izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom, posebice o provedbi obveza i učinkovitosti poduzetih mjera. Usvojena izvješća nadležni uredi su bili obvezni dostavljati Ministarstvu i Agenciji.

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, navedene odredbe su mijenjane te je od srpnja 2013. jedinica lokalne samouprave obvezna dostavljati godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu. Jedinica područne (regionalne) samouprave je obvezna dostavljati godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi plana gospodarenja otpadom Ministarstvu i Agenciji do 31. svibnja tekuće za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Agencija jednom godišnje objavljuje navedena objedinjena izvješća na svojim mrežnim stranicama.

Od šest jedinica lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije koje su donijele planove gospodarenja otpadom, pet jedinice lokalne samouprave je sastavljalo godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. Grad Gospić je sastavio izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom za 2012., koje je usvojilo gradsko vijeće i objavljeno je u službenom glasilu.

Također, općine Brinje i Vrhovine su sastavile izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom za 2011. i 2012. Izvješća Općine Vrhovine je usvojilo općinsko vijeće, a izvješća Općine Brinje nije usvojilo općinsko vijeće. Ličko-senjska županija nije sastavila izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom za 2012.

Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom za 2013. su sastavili gradovi Gospić i Senj, općine Brinje, Udbina i Vrhovine, a nakon usvajanja izvješća su dostavljena Ličko-senjskoj županiji.

U tablici broj 6 se daju podaci o izvješćima o provedbi planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije.

Tablica broj 6

Podaci o izvješćima o provedbi planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Ličko-senjske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom		
		Godine za koje su donesena	Dostavljena predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave (DA/NE)	Dostavljena nadležnom upravnom tijelu županije (DA/NE)
1	2	3	4	5
1.	Grad Gospić	2012. i 2013.	DA	DA
2.	Grad Novalja	-	-	-
3.	Grad Otočac	-	-	-
4.	Grad Senj	2013.	DA	DA
5.	Općina Brinje	2011., 2012. i 2013.	DA	DA
6.	Općina Donji Lapac	-	-	-
7.	Općina Karlobag	-	-	-
8.	Općina Lovinac	-	-	-
9.	Općina Perušić	-	NE	NE
10.	Općina Plitvička Jezera	-	-	-
11.	Općina Udbina	2013.	DA	DA
12.	Općina Vrhovine	2011., 2012. i 2013.	DA	DA

Izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom gradova i općina, sadrže opisno provedene mjere gospodarenja otpadom, ali pojedina ne sadrže financijske i količinske pokazatelja, odnosno nisu iskazane količine nabavljene opreme prema vrsti (kante, kontejneri, komunalna vozila, drugo), iznosi troškova gospodarenja otpadom (troškovi nabave opreme za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, troškovi sanacije odlagališta, drugi troškovi) te izvori financiranja, zbog čega je onemogućena usporedba količina i troškova gospodarenja otpadom u odnosu na planirane količine i troškove gospodarenja otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama sastavljati godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom, dostavljati ih Ličko-senjskoj županiji u propisanom roku i objavljivati u svom službenom glasilu. Također, predlaže Ličko-senjskoj županiji dostavljati Ministarstvu i Agenciji godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom u propisanom roku te ga objaviti u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Predlaže se u izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom navesti aktivnosti i podatke koji će biti usporedivi s aktivnostima i podacima utvrđenim planom gospodarenja otpadom gradova i općina te navesti količine nabavljene opreme, troškove gospodarenja otpadom prema vrsti troška i izvore financiranja, u svrhu učinkovitog praćenja aktivnosti provedenih u određenom razdoblju.

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisan upravni i inspeksijski nadzor nad provedbom propisa koji reguliraju gospodarenje otpadom, te praćenje postupaka gospodarenja svim vrstama otpada i zaštite okoliša. Ministarstvo provodi upravni nadzor u nadležnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a inspeksijski nadzor se provodi kod svih obveznika primjene navedenog Zakona.

Provedba mjera nadzora i praćenja gospodarenja otpadom je zakonska obveza gradova i općina te komunalnih društava kojima je povjereno obavljanje djelatnosti skupljanja i zbrinjavanja otpada.

Ličko-senjska županija planom gospodarenja otpadom nije utvrdila mjere nadzora i praćenja gospodarenja otpadom niti je odredila tijelo koje će provoditi nadzor nad provedbom plana gospodarenja otpadom. Gradovi i općine također nisu svojim planovima gospodarenja otpadom utvrdili mjere nadzora i praćenja gospodarenja otpadom niti su odredili tijelo koje će provoditi nadzor nad provedbom plana gospodarenja otpadom, osim Grada Gospića, koji je planirao imenovati Operativno stručno tijelo koje će nadzirati i pratiti ostvarivanje plana gospodarenja otpadom i redovno izvješćivati o provedenim aktivnostima na izvršavanju plana gospodarenja otpadom, što do konca obavljanja revizije (rujan 2014.) nije učinjeno.

OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti gospodarenja otpadom na području Ličko-senjske županije. Ciljevi revizije su bili ocijeniti provedbu planova gospodarenja otpadom, ocijeniti uspostavu sustava odvojenog prikupljanja komunalnog otpada, ocijeniti aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, ocijeniti provedbu sanacija i zatvaranja odlagališta, ocijeniti informacijski sustav gospodarenja otpadom, ocijeniti edukaciju o gospodarenju otpadom te ocijeniti nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom u Ličko-senjskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Ličko-senjske županije.

Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da gospodarenje otpadom u Ličko-senjskoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Ličko-senjske županije nije dovoljno učinkovito te se spomenutim jedinicama daju preporuke za povećanje učinkovitosti gospodarenja otpadom.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- Donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Također, nacrt plana gospodarenja otpadom učiniti dostupnim javnosti za iznošenje primjedbi, prijedloga i mišljenja, a plan gospodarenja otpadom objaviti u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Nadalje, predlaže gradovima i općinama koje su donijele plan gospodarenja otpadom sastavljen na temelju Zakona o otpadu, uskladiti navedeni plan s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Poduzeti mjere kako bi skupljanjem i odvozom komunalnog otpada bila obuhvaćena sva naselja i svi korisnici usluga skupljanja i odvoza komunalnog otpada.
- Poduzeti aktivnosti za smanjenje količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Ličko-senjskoj županiji, čime bi se smanjila količina otpada na području Republike Hrvatske i time pridonijelo ostvarenju ciljeva određenih Strategijom i Planom gospodarenja otpadom, a Republika Hrvatska ispunila međunarodne obveze i postupala u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada u cilju uspostave cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te izgradnju kompostana u cilju smanjivanja količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta.

- Planirati izgradnju reciklažnih dvorišta za gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom kao prioritetne projekte u programe izgradnje komunalne infrastrukture, pokrenuti aktivnosti izgradnje reciklažnih dvorišta te osigurati prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta na način koji omogućava pristupačno korištenje svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta.
- S obzirom da je građenje građevina za gospodarenje otpadom od interesa za Republiku Hrvatsku te da još uvijek nije definiran način zbrinjavanja otpada s područja Ličko-senjske županije, predlaže se Ličko-senjskoj županiji u suradnji s Ministarstvom žurno donijeti odluku o načinu zbrinjavanja otpada u Ličko-senjskoj županiji te poduzeti aktivnosti za realizaciju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.
- Poduzeti aktivnosti za provođenje sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta do vremena izgradnje i otvaranja centra za gospodarenje otpadom, odnosno do konca 2018.
- U suradnji s tijelima nadležnim za upravni i inspekcijski nadzor, uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem otpada na području Ličko-senjske županije kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta te poduzeti mjere za sanaciju postojećih divljih odlagališta.
- Pravodobno osigurati podatke o provedbi planova gospodarenja otpadom iz svoje nadležnosti i druge podatke potrebne za vođenje informacijskog sustava, kako bi informacijski sustav, koji vodi Agencija bio u funkciji nadzora provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.
- U suradnji s Agencijom, poduzeti mjere za poboljšanje kvalitete i pouzdanosti podataka koji se prijavljuju u Registar onečišćavanja okoliša, kako bi se postigla učinkovitija kontrola sustava gospodarenja otpadom na svim razinama.
- Voditi cjelovite podatke o provedenim aktivnostima na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, a pogotovo podatke što se odnose na službena odlagališta komunalnog otpada, divlja odlagališta, izgradnju centra za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama te na izgradnju reciklažnih dvorišta i zelenih otoka. Nadalje, skreće se pozornost na važnost praćenja aktivnosti vezanih za gospodarenje otpadom na svom području, kako bi se mogle pravodobno prijaviti Fondu za sufinanciranje sanacije odlagališta i izgradnje građevina za gospodarenje otpadom te za sufinanciranje nabave komunalne opreme, komunalnih vozila i izgradnju reciklažnih dvorišta.
- Provoditi godišnje izobrazno-informativne aktivnosti te uspostaviti i ažurno održavati mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području. Također, predlaže sastavljati izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti kao sastavnog dijela godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. U cilju podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada, predlaže se kontinuirano provoditi akcije prikupljanja otpada koje će stimulirati i poticati stanovništvo i gospodarstvo na aktivno sudjelovanje u odvojenom prikupljanju komunalnog otpada.

- Sastavljati izvješća o provedbi i izvršenju plana gospodarenja otpadom na području gradova i općina na propisan način. U izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom navesti aktivnosti i podatke koji će biti usporedivi s aktivnostima i podacima utvrđenim planom gospodarenja otpadom gradova i općina te navesti količine nabavljene opreme, troškove gospodarenja otpadom prema vrsti troška i izvore financiranja, u svrhu učinkovitog praćenja aktivnosti provedenih u određenom razdoblju.
- Dostavljati godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom Ličko-senjskoj županiji u propisanom roku te izvješća objavljivati u svom službenom glasilu. Također, predlaže Ličko-senjskoj županiji dostavljati Ministarstvu i Agenciji godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom u propisanom roku te ga objaviti u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala učinkovitost gospodarenja otpadom odnosno smanjila količina otpada na području Ličko-senjske županije, kao i na području Republike Hrvatske u cjelini, čime bi se ispunile međunarodne obveze te uspostavio kvalitetan i sveobuhvatan sustav gospodarenja otpadom.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Ličko-senjske županije su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti gospodarenja otpadom na području Ličko-senjske županije i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti učinjeni te razloge zbog kojih sustav gospodarenja otpadom nije u potpunosti uspostavljen i nije dovoljno učinkovit.

Općina Plitvička Jezera navodi da je u svibnju 2014. donijela Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2014. do 2019. i objavila ga u službenom glasilu. Grad Novalja je izradio Nacrt plana gospodarenja otpadom te je u tijeku javni uvid koji traje do 9. listopada 2014., a Nacrt plana gospodarenja otpadom Grada Otočca je u završnoj fazi izrade. Općina Perušić je pristupila izradi izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Općina Karlobag navodi da je u Prostorni plan Općine Karlobag izrađen 2008., unesena pretovarna stanica za komunalni otpad na području Trubaja-Bila Selina te da je na prostorni plan dobivena suglasnost Ličko-senjske županije i nadležnih ministarstava. Nadalje, navodi da Plan gospodarenja otpadom Ličko-senjske županije predviđa tri pretovarne stanice na području županije s tim da ni jedna nije na području općine Karlobag te da je za očekivati da će troškovi prijevoza komunalnog otpada s područja općine biti veliki.

Grad Novalja navodi da je na području grada postavljeno 15 zelenih otoka za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada. Općina Perušić navodi da su tijekom 2014. sva naselja obuhvaćena skupljanjem i odvozom komunalnog otpada te su postavljena 63 spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, a Grad Gospić je pokrenuo postupak nabave spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada i malih obiteljskih kompostana. Općina Perušić je putem komunalnog društva organizirala prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i izgradila kompostanu u cilju smanjenja količine biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagalište. Grad Novalja je pribavio građevinsku dozvolu za izgradnju reciklažnog dvorišta u poslovnoj zoni Čiponjac i kreće u izgradnju. Općina Perušić je izradila idejno rješenje za gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom u okviru kojeg je i kazeta za azbest i kompostana većih dimenzija u odnosu na postojeću, a u Gradu Otočcu je u tijeku izrada projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta i kompostane na odlagalištu Podum. Grad Novalja navodi da je u izradi glavni projekt sanacije i zatvaranja postojećeg odlagališta otpada Caska, da su divlja odlagališta sanirana proračunskim sredstvima te se kontinuirano provodi nadzor nad odlaganjem otpada kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta. Grad Gospić pokušava iznaći financijska sredstva za sanaciju pet divljih odlagališta, s obzirom da Fond ne sufinancira sanaciju divljih odlagališta na kojima se nalazi građevinski otpad.

Grad Gospić navodi da kontinuirano radi na poboljšanju kvalitete i pouzdanosti podataka o gospodarenju otpadom koje dostavlja Agenciji te ih objavljuje na svojoj mrežnoj stranici.

Općina Perušić navodi da je komunalno društvo putem letaka i plakata provelo izobrazno-informativne aktivnosti u cilju podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada. U Gradu Gospiću je u tijeku provedba projekta Odvojeno prikupljanje otpada kojeg sufinancira Fond, a čija svrha je educirati stanovništvo putem letaka, brošura, predavanja, radio spotova i uputa o odvojenom prikupljanju otpada.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave navode da će ubuduće postupati prema preporukama Državnog ureda za reviziju, odnosno da će u cilju uspostave učinkovitog sustava gospodarenja otpadom donijeti plan gospodarenja otpadom u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Poduzet će aktivnosti za postupno smanjenje količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Ličko-senjskoj županiji na način da će provoditi mjere i radnje za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, krupnog otpada, zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te za izgradnju kompostana i reciklažnih dvorišta.

Također navode da će poduzeti aktivnosti za provođenje sanacije i zatvaranja odlagališta do izgradnje i otvaranja centra za gospodarenje otpadom, poduzimati mjere sanacije svih postojećih divljih odlagališta i uspostaviti učinkovit nadzor kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta i ponovno onečišćenje saniranih divljih odlagališta.

Za potrebe nadzora provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, navode da će pravodobno osigurati pouzdane podatke o provedbi planova gospodarenja otpadom i druge podatke kako bi objedinjeni i obrađeni podaci u okviru informacijskog sustava Agencije bili u funkciji nadzora i učinkovitijeg upravljanja sustavom. Nadalje navode da će u cilju podizanja svijesti o odgovornom prikupljanju i odlaganju otpada provoditi izobrazno-informativne aktivnosti te ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svom područje.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave navode da će pravodobno izraditi i donijeti godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom na propisani način, te ih objaviti i dostaviti nadležnim subjektima.